

Stichting Nova Sonantia

Zondag 30 oktober 2022 15.00 uur
Bondsgebouw Voorschoten

LE DOMAINE ARTISTIQUE

Franse kunst en muziek (1850-1950)

in de Concertserie **Musique Mosaïques**

Muziek van Saint-Saëns, d'Indy,
Milhaud, Fauré en Roussel,
en de beeldende kunst van tijdgenoten

LE DOMAINE ARTISTIQUE

Franse kunst en muziek (1850-1950)

in de Concertserie Musique Mosaïques

zondag 30 oktober 2022 15.00 uur

Bondsgebouw, Voorschoten

PROGRAMMA

Darius Milhaud
(1892-1974)

uit Sonatine pour deux violons op. 221 (1940)
deel 1: *Vif*
deel 3: *Rondo*

Camille Saint-Saëns
(1835-1921)

uit Pianokwartet in E op. posth.
deel 1: *Poco andante maestoso - Allegro vivace*
deel 3: *Allegro con fuoco (finale)*

Gabriel Fauré
(1845-1924)

Après un rêve voor cello en piano op. 7/1

PAUZE

Albert Roussel
(1869-1937)

uit Strijktrio op. 58
deel 1: *Allegro moderato*
deel 3: *Allegro con spirito*

Vincent d'Indy
(1851-1931)

Pianokwintet in g op. 81
1 *Assez animé*
2 *Assez animé*
3 *Lent et expressif*
4 *Modérément anime*

Amici della Musica

Frank de Groot, *1e viool*
Marina Meerson, *2e viool*
Ursula Skaug, *altviool*
Rebecca Smit, *cello*
Sara Gutierrez Redondo, *piano*

*Voorafgaand aan ieder te spelen werk
geeft **Josée Claassen**, kunsthistorica,
een korte beeldende introductie*

Société Nationale de Musique

De Société Nationale de Musique (Nationaal muziekgezelschap) is een Franse organisatie voor klassieke muziek, die op 25 februari 1871 werd opgericht door Romain Bussine (dichter-zanger) en Camille Saint-Saëns, die samen het voorzitterschap deelden. Dit in reactie op de tendens in Frankrijk om vocale muziek en opera te bevorderen ten koste van instrumentale muziek. Het doel van het gezelschap was het stimuleren van Franse muziek (de Duitse muziektraditie won in Frankrijk aan populariteit) en jonge componisten de gelegenheid te geven hun werk te laten horen.

Tot de oorspronkelijke leden behoorden naast Romain Bussine en Camille Saint-Saëns ook César Franck, Henri Duparc en Gabriel Fauré. De kamer-muziekconcerten vonden vooral plaats in de *Salle Pleyel*, op andere Parijse locaties zoals de *Salle Érard* en in de *Église Saint-Gervais-Saint Protais* vonden orkestconcerten of concerten met orgel plaats.

Hoewel de organisatie weinig middelen had, was ze toch in staat om topmusici in te huren zoals Pablo de Sarasate, Eugène Ysaÿe en Wanda Landowska. Vanaf ca. 1880 begon men ook werk van niet-Franse componisten te accepteren. In 1886 was er een confrontatie tussen voor- en tegenstanders van meer buitenlandse muziek, waarbij Saint-Saëns één van de "conservatieven" was die vasthield aan de Franse muziek, met daartegenover onder anderen César Franck en Vincent d'Indy. Franck werd uiteindelijk verkozen tot voorzitter en Bussine en Saint-Saëns traden af. Na de dood van Franck in 1890 werd het voorzitterschap overgenomen door d'Indy. Ernest Chausson was secretaris van 1883 tot aan zijn dood in 1899. Tegen het einde van dat decennium werden werken geprogrammeerd van wat toen de componisten van de jongere generatie waren, zoals Debussy en Ravel, maar ook Darius Milhaud en Albert Roussel.

Na enkele incidenten verliet Maurice Ravel de organisatie om een nieuwe organisatie op te zetten, de Société Musicale Indépendante. Concurrentie tussen de twee organisaties en gebrek aan nieuwe manuscripten leidden tot een teruggang van de activiteiten van de Société National de Musique, totdat de instroom van nieuwe leden als Olivier Messiaen in 1930 de organisatie weer nieuw leven inblies.

In dit concertprogramma '*Le domaine artistique*' wordt aandacht gegeven aan Franse componisten die hun muziek op de kaart wilden zetten. Het is aan de tomeloze inzet van Camille Saint-Saëns en later Vincent d'Indy te danken dat veel jonge talentvolle componisten voor hun werken een podium kregen. Een herkenbaar enthousiasme dat goed past bij de Stichting Nova Sonantia en de concertserie Musique Mosaïques.

Société anonyme des artistes peintres, Société des artistes indépendants

In het laatste kwart van de 19de eeuw zoeken in Frankrijk niet alleen jonge componisten en musici naar wegen om hun muziek te laten horen. Ook beeldende kunstenaars doen dat. Eeuwenlang bepaalde de jury van de officiële Salon in Parijs welk werk op de belangrijkste tentoonstelling van het jaar mocht komen te hangen. Zonder dat een kunstenaar op de jaarlijkse Salon in Parijs kon exposeren, had hij (of zij) amper kans werk te verkopen. De jury wees echter steeds meer werk af. Dat leidde in 1863, op initiatief van Napoleon III, tot de *Salon des Refusés*.

Dat was een stapje in de goede richting, maar er was nog altijd sprake van staatsbemoediging. Daar wilden kunstenaars vanaf en zo kwam het dat zij in 1873 de *Société anonyme des artistes peintres* oprichtten. In 1874 exposeerden ze voor het eerst. Die expositie is de geschiedenis in gegaan als de legendarische eerste impressionistententoonstelling. Aanvankelijk werden ze verguisd, maar ze bleven geloven in hun eigen werk en organiseerden maar liefst acht tentoonstellingen. Daarna nam een nieuwe onafhankelijke groep het over, de *Société des artistes indépendants* en ook zij zorgden voor spraakmakende tentoonstellingen, waarbij zowel jonge Franse als buitenlandse schilders een podium kregen.

Josée Claassen is kunsthistorica, liefhebber van klassieke muziek en gespecialiseerd in het geven van lezingen over beeldende kunst in relatie tot muziek. Dat zijn lezingen over een grote diversiteit aan onderwerpen, van een serie met als titel *Klinkende beelden, beeldende klanken* of een cyclus over *Entartete kunst* tot en met individuele portretten van kunstenaars uit de middeleeuwen tot en met de 21ste eeuw. U hoort mooie verhalen en ziet daarbij prachtige afbeeldingen van werk van impressionisten, post-impressionisten, symbolisten en kubisten. Daarbij komen niet alleen bekende namen voorbij. Indachtig de doelstelling van de stichting *Nova Sonantia* zal Josée ook aandacht besteden aan veel minder bekende, maar uitstekende kunstenaars.

Josée laat tijdens haar lezingen meestal muziek horen via geluidsboxen. Soms, zoals vandaag, is er tot haar vreugde live muziek. Josée werkt graag samen met professionele muzikanten, maar zij staat ook open voor samenwerking met goede amateurmusici. Zo werkte zij met een aantal koren samen en maakte zij met hen unieke multimedia voorstellingen. www.imagomusica.nl.

Darius Milhaud (1892–1974)

Darius Milhaud werd uit joodse ouders geboren in Aix-en-Provence op 4 september 1892. Zijn muzikale talent werd vroeg ontdekt. Vanaf zijn zevende jaar kreeg hij muziekonderwijs en zijn eerste composities ontstonden in 1905. Niet lang daarna startte hij zijn studie viool aan het Parijse Conservatorium en kreeg daarnaast het complete studiepakket: contrapunt en harmonie, muzikanalyse, dirigeren en componeren bij o.a. Charles Widor en Vincent d'Indy.

In 1912 ontstond een vriendschap met de Franse dichter en diplomaat Paul Claudel, die later voor verschillende van Milhauds werken de libretti zou schrijven. De eerste wereldoorlog verhinderde deelname aan de Prijs van Rome en als componist werd hij vrijwel de exponent van het anti-impressionisme.

In een interview verklaarde hij: *"Toen ik begon te componeren, bespeurde ik al heel vroeg de gevaren die aan de impressionistische muziek waren verbonden. Voor mijn gevoel beduiden al die schitterende tooisels, die nevelen, dat vuurwerk het einde van een muzikale periode, waarvan de gemaniëerdheid mij een onoverwinnelijke afkeer inboezemde. De dichtkunst heeft mij gered, een nieuwe wereld ging voor mij open, een wereld die direct tot mij sprak, omdat alles niet van hulsels van symboliek ontdaan behoefde te worden. De kennismaking met Paul Claudel en later samenwerking is het kostbaarste bezit van mijn artistieke loopbaan."*

Van 1917 tot 1918 verbleef hij samen met Paul Claudel als Frans ambassadeur in Rio de Janeiro. Daar leerde hij de Braziliaanse volksmuziek en de populaire muziek kennen. Bij terugkomst in Frankrijk sloot hij zich aan bij een groep componisten die zich *Groupe des Six* noemden: Milhaud, Honegger, Poulenc, Auric, Durey en Tailleferre. Zij verzetten zich tegen de invloeden van de 19^e eeuw en het impressionisme in de muziek.

Al in 1940 begreep Milhaud dat hij als Jood van de Duitsers niet veel goeds had te verwachten en hij vluchtte van Frankrijk naar de VS. Daar doceerde hij in Oakland (Californië) aan het Mills College. Na het einde van de oorlog werd Milhaud eveneens Professor compositieleer aan het *Conservatoire Supérieur de Musique* in Parijs.

Karakteristiek voor zijn muziek is de polytonaliteit (gebruik van twee toonsoorten door elkaar) begrijpelijke melodiek, en heldere structuur. Een voorbeeld daarvan is het duo voor twee violen geschreven in 1940 met twee levendige hoekdelen, speels en virtuoos, en een licht dansend middendeel (Barcarolle) dat voelt als een Engels volksliedje, gezongen in een Italiaanse gondel.

Charles Camille Saint-Saëns (1835- 1921)

Camille Saint-Saëns kwam al vroeg in aanraking met muziek en bleek zeer begaafd. Hij kreeg zijn eerste pianoles toen hij zeven jaar was. Op elfjarige leeftijd gaf hij zijn eerste optreden in de *Salle Pleyel* in Parijs. Hij werd toen hij dertien was zonder problemen aangenomen op het Conservatorium van Parijs. Zijn eerste symfonie schreef hij toen hij achttien was.

Saint-Saëns hielp aanvankelijk bij de introductie van buitenlandse muziek, zoals die van Richard Wagner, Franz Liszt en Robert Schumann, maar de Duitse muziek won in Frankrijk zo in populariteit dat hij zich weer vooral op de Franse muziek ging richten. Hij richtte de *Société Nationale de Musique* op, die zich bezighield met het bevorderen van de Franse muziek en het bieden van een podium aan beginnende Franse componisten, voor wie hij concerten organiseerde.

Vanaf zijn 30e begon voor Saint-Saëns de gelukkigste periode uit zijn muzikale leven. Hij componeerde twaalf uur per dag en wijdde zich met liefde aan het promoten van Franse muziek. In 1861 werd hij aangesteld als leraar piano aan de *École Niedermeyer* in Parijs. Hij bleef dit doen tot 1865. Toen trok hij zich terug en gaf nadien geen les meer. In die tijd raakte hij goed bevriend met zijn leerling Gabriel Fauré. Hoewel hij in zijn laatste levensjaren mateloos populair was buiten Frankrijk, gold dit in mindere mate binnen Frankrijk. Zijn muziek werd ouderwets gevonden en door andere componisten bekritiseerd, ten voordele van het Franse impressionisme van Claude Debussy. De stijl van Saint Saëns wortelt in de muziek van de 19^e-eeuwse romantiek, die grotendeels uit de mode was toen hij op 86-jarige leeftijd overleed.

Over zijn eclectische werk (elementen van verschillende stijlen of stromingen) hebben critici geschreven dat het de muziekgeschiedenis niet vooruitgeholpen heeft, maar anderzijds worden zijn melodische gave en zijn vermogen tot het bouwen van structuren in vele muziekgenres gezien als tekenen van fantasie en vakmanschap. Saint-Saëns is bekend om zijn symfonieën, concerten en symfonische werken; zijn kamermuziek is grotendeels onderbelicht gebleven.

Het pianokwartet in E, zonder opusnummer, is een jeugdwerk, geschreven toen hij 18 jaar oud was. Het stuk heeft al zoveel te bieden: het melodieuze middendeel bijvoorbeeld en in het eerste en laatste deel klinken Mozart en Haydn, overgoten met een Frans suikerlaagje. Een genot om naar te luisteren!

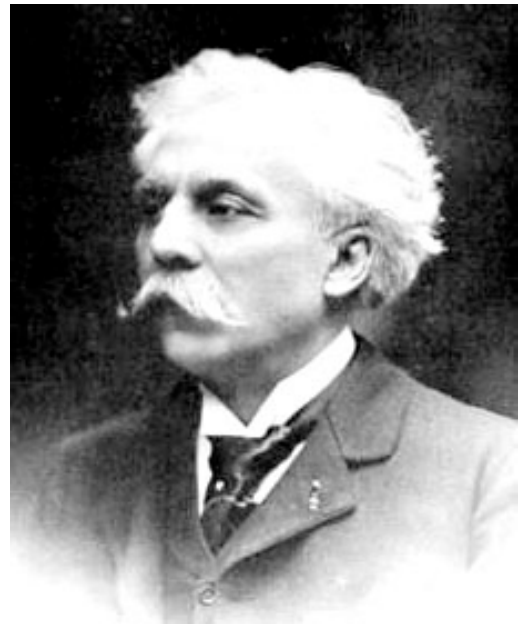
Gabriel Faure (1845-1924)

Als jongetje speelde de kleine Gabriel urenlang op het harmonium van een kapelletje in het Zuid-Franse Mongauzy. Op een dag kwam een oude blinde vrouw binnen om te luisteren. Onder de indruk van wat ze had gehoord, vertelde ze aan Gabriels vader hoe muzikaal zijn zoon was. Het was een ontdekking die het leven van Fauré zou bepalen.

Op zijn negende werd Gabriel naar Parijs gezonden waar hij studeerde aan de *École Niedermeyer*. Hier zou Fauré worden opgeleid tot koormeester en onderwezen worden in allerlei aspecten van de kerkmuziek (o.a. harmonie en compositie). Ook behoorden orgelen en pianolessen tot het curriculum. Hij kreeg pianoles van niemand minder dan Camille Saint-Saëns. Deze spoorde Fauré aan om te gaan componeren en zou een levenslange vriend en mentor blijven.

Na zijn opleiding werd Fauré een regelmatige bezoeker van de muzikale salon van Saint-Saëns, en zo kwam het dat Fauré zich ook aansloot bij de *Société National de Musique*. Fauré vormde steeds meer zijn eigen, zo kenmerkende stijl: verfijnd, subtiel, elegant, kleurrijk en lyrisch. Fauré's muziek werd door sommigen als te modern bestempeld, nu wordt deze vooral beschouwd als een brug tussen romantische en 20e-eeuwse muziek.

Après un rêve is een lied van Fauré, over een meisje dat droomt van een romantische vlucht met haar verloofde, weg van de aarde, naar het licht. Maar als ze wakker wordt, is ze weer in de harde werkelijkheid en ze verlangt terug naar de droom. Tijdens dit concert wordt de versie voor cello en piano gespeeld; overbekend – dus niet helemaal “thuis” in een programma van Nova Sonantia, maar toch - omdat het zo prachtig in het thema van het programma past.

Albert Roussel (1869–1937)

Albert Roussel stamde uit een familie van Vlaamse industriëlen. Hij verloor zijn ouders toen hij zeven jaar oud was. Als jongen kreeg hij gebruikelijke pianolessen, maar aan een muzikale carrière dacht hij pas veel later. In verband met zijn wens zeeofficier te worden, ging hij naar Parijs voor deze opleiding (1894). Als zeeofficier maakte Roussel verre reizen tot naar Indochina en India.

In deze tijd begon hij ook met componeren, hoewel hij theoretisch zo goed als niets wist. Zelfstudie uit een harmonieleer maakte hem wanhopig. De waardering voor zijn composities van bijvoorbeeld Édouard Colonne (een voorvechter van de nieuwe muziek), alsook zijn zwakke gezondheid deden hem besluiten ontslag bij de marine te nemen. Hij trok naar Parijs om muziek te studeren en werd opgeleid aan het net nieuw opgerichte *Schola Cantorum* (een privaat conservatorium) waar hij onder de hoede kwam van Vincent d'Indy, die hem zes jaar lang schoolde volgens zijn eigen inzicht: eerst contrapunt, daarna pas harmonie. Dit is van invloed geweest op Roussel's stijl.

Het oeuvre van Roussel vertoont verschillende invloeden en de kenmerken van een evolutie, waarin de verschillende stromingen die tijdens zijn leven aan de orde waren, op persoonlijke wijze zijn verwerkt. Na invloeden van Debussy liet hij het impressionisme achter zich en werden de harmonische verbindingen stoutmoediger. Uiteindelijk vond hij zijn eigen stijl: een muzikale vorm en de logische ontwikkeling ervan. Hij greep terug op klassieke vormprincipes en verrijkte die, zowel wat de klank als het ritme betreft door exotisme. Daarbij bediende hij zich van de scala's en ritmes van "vreemde volkeren" (zoals hij zelf zei) die hij had leren kennen op zijn talrijke reizen buiten Europa. Zijn melodieën zette hij graag breed op om ze een lyrisch karakter te geven.

Het strijktrio is één van zijn laatste werken, met inderdaad zo'n spannend langzaam middendeel. De hoekdelen zijn heel klassiek opgezet, speels virtuoos maar ongecompliceerd klinkend.

Vincent d'Indy (1851–1931)

Vincent d'Indy was afkomstig uit een Zuid-Franse adellijke familie in Vivarais (Ardèche). Zijn oom Wilfrid d'Indy - zelf een amateurcomponist - maakte hem vertrouwd met muziek. Na school studeerde hij eerst rechten, maar hij koos al snel voor de muziek. In 1865 kreeg hij verder les bij Alexander Lavignac in compositie en harmonieleer. Rond 1870 publiceerde hij zijn eerste composities. Samen met zijn vriend Henri Duparc bestudeerde hij de partituren van Hector Berlioz en Richard Wagner. D'Indy's composities zijn sterk beïnvloed door Wagner. Via Duparc leerde hij ook César Franck kennen

en werd hij diens leerling. Van 1873 tot 1875 studeerde hij aan het *Conservatoire de Paris*. Nadat César Franck in 1890 was overleden, werd hij zijn opvolger als voorzitter van de *Société Nationale de Musique*. Zijn plannen tot hervorming van het Conservatorium werden niet goedgekeurd en daarom richtte hij een nieuw muziekinstituut op: de *Schola Cantorum de Paris*. Zijn leerdoelen voor een hogere muziekwedering publiceerde hij in de vierdelige *Cours de Composition Musicale* - gebaseerd op de opleiding van César Franck, de integratie van de muziek van Bach en Beethoven en de herontdekking van de oude muziek zoals van Monteverdi, Rameau en het Gregoriaans. Van 1900 tot zijn dood in 1931 was hij directeur van dit particuliere Conservatorium. D'Indy was een gecompliceerde en misschien ook onbegrepen figuur. Hij nam een strenge houding aan jegens zijn vele studenten, maar tegelijk stimuleerde hij hun ontwikkeling waar hij maar kon. Tot zijn talrijke leerlingen behoorden Albéric Magnard, Joseph Canteloube, maar ook Albert Roussel en Darius Milhaud.

Het *pianokwintet* is in zijn stijl sterk onder de invloed van César Franck, maar het begin van het eerste deel zou ook Fauré kunnen zijn - een soort Franse Sturm und Drang, *Assez animé*. Het tweede thema wekt verwachtingen in de doorwerking, maar Arnold Schönberg noemde dat "*Entwicklung durch Variation, Gestaltveränderung*", wat niet bepaald een compliment was (...hij verpandde zijn hart aan het twaalftoonssysteem...). Het tweede deel (*Scherzo*) is speels en de virtuoze passages wisselen elkaar met een ongekennde snelheid af. In het derde deel is het openingsthema volledig voor het strijkkwartet, maar na de introductie van het tweede thema neemt de piano de strijkers mee in turbulente scherp ritmische bewegingen, om vervolgens heel verinnerlijkt af te sluiten - de piano heeft het laatste woord. In het vierde, laatste deel storten alle spelers zich in veelkleurige harmonieën, prachtig maar niet vernieuwend als je bedenkt dat Ravel zijn spetterende pianotrio tien jaar eerder schreef.

D'Indy bleef uiteindelijk zijn leermeester César Franck trouw, die op zijn beurt veel sympathie had voor de grote "Duitse Traditie". Een hartstochtelijke beleving blijft het, dit pianokwintet!

Marina Meerson (geboren in Sint Petersburg) begon op haar zesde jaar in Nederland met haar vioolstudie. De eerste lessen kreeg zij van haar ouders, daarna had zij les van Joyce Tan (Sweelinck Conservatorium), van Vesko Eschkenazy (Concertgebouworkest), van Kees Hülsmann (Koninklijk Conservatorium) en van Benzion Shamir en Gordan Nikolic (masteropleiding Codarts). Marina is prijswinnaar van het IPC Concours (1996) en de Iordens Violdagen (1998) en ontving de tweede prijs in het Prinses Christina Concours (2000).

Marina is actief als soliste en bij ensembles en orkesten in binnen- en buitenland en geeft daarnaast les aan kinderen en volwassenen. Zij vormt samen met Katja Dirven de artistieke leiding aan het Rotterdams Hellendaal Muziekinstituut en samen hebben zij ook ensemble Bravura opgericht. Marina is eerste violiste bij Sinfonia Rotterdam en concertmeester van het RE: orchestra, een jong en gedreven beroepsensemble dat onlangs een cd met werken van Sjostakovitsj uitbracht. Ook heeft zij jarenlang deelgenomen aan de Orchestrakerademie van het Schleswig-Holstein Musik Festival. Daar heeft zij kunnen samenwerken met dirigenten en solisten als Gergiev, Nagano, Lang Lang en Thomas Hampson. Marina bespeelt een J. B. Lolio viool uit 1740.

Ursula Skaug begon al op jonge leeftijd met musiceren; ze volgde viool- en pianolessen en zong in een kinderkoor. Toen ze de warme klank van de altviool hoorde was ze meteen verkocht; ze ruilde haar viool in voor een altviool en volgde lessen van Julia Dinerstein aan het Hellendaal Instituut in Rotterdam. Ze zette haar studie voort bij Mikhail Zemtsov aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, waar ze haar mastergraad met onderscheiding behaalde. De afgelopen jaren volgde ze masterclasses van onder andere Nobuko Imai, Alexander Zemtsov, Jennifer Stumm en Geneviève Strosser.

Ze won prijzen op het Prinses Christina Concours, en het Britten Altvioolconcours. Momenteel geeft Ursula concerten in diverse kamermuziekformaties, en ze maakt deel uit van de Rotterdam Philharmonic Orchestra Academy. Daarnaast treedt ze op samen met haar zus Sunniva als het duo "Viola Sisters". Ursula speelt op een altviool die in 2017 voor haar is gebouwd door Daniël Royé.

Celliste **Rebecca Smit** komt uit een muzikaal gezin van 7 kinderen en ontving op vierjarige leeftijd haar eerste pianolessen van haar moeder. Drie jaar later begon zij met cellospelen. Na haar eindexamen gymnasium studeerde zij aan de conservatoria van Den Haag en Utrecht, waar zij de diploma's Docerend Musicus en Uitvoerend Musicus behaalde bij Marien van Stalen en Elias Arizcuren. Zij volgde ook internationale masterclasses bij Heinrich Schiff, Siegfried Palm, Johannes Goritzki en bij de wereldberoemde cellist Mstislav Rostropovich. Zij remplaceerde veelvuldig in diverse toonaangevende Nederlandse

orkesten, waaronder het Rotterdams Philharmonisch Orkest en maakt ook deel uit van het Radio Filharmonisch Orkest.

Zij heeft een grote passie voor kamermuziek en speelt/speelde in diverse bezettingen: zo maakte zij van 1994 tot 1998 deel uit van cello-octet Conjunto Ibérico (nu: Amsterdam Cello8ctet), waarmee zij op belangrijke nationale en internationale kamermuziekfestivals speelde, onder andere in Rusland, Noorwegen, Tsjechië, Italië, Frankrijk, Spanje en Mexico. Van 1998 tot 2020 speelde zij in het Doelenensemble, een ensemble dat zich toelegt op het uitvoeren van composities uit de 20e en 21e eeuw. Als soliste is zij regelmatig te horen geweest met diverse amateur- en studentenorkesten.

Rebecca speelt op een cello van Hilaire Darche, gebouwd in 1927.

Sara Gutiérrez Redondo behaalde haar Bachelor Degree aan de Hogeschool voor Muziek van Baskenland 'Musikene', bij Marta Zabaleta en Miguel Borges, en specialiseerde zich in kamermuziek bij Josep Colom. In 2013 behaalde ze haar Masterdiploma met hoge cijfers onder leiding van Stephane de May aan de Codarts-Hogeschool voor de kunsten, Rotterdam. Sindsdien werkt ze met Professor Matti Raekallio in Hannover aan de ontwikkeling van haar muzikale loopbaan. Zij heeft eerste en tweede prijzen behaald in Pianosolo- en kamermuziekconcoursen in Spanje.

Sara geeft vaak recitals in belangrijke zalen in Spanje, Nederland, België, Zwitserland, Frankrijk, Portugal, Tsjechië en Oostenrijk. Ze is uitgenodigd om op te treden in veel belangrijke festivals en heeft opgetreden als solist bij het Codarts Symphony Orchestra onder leiding van Hans Leenders in De Doelen, Rotterdam, en met het JOUVA Orchestra in Valladolid (Spanje).

Sara is actief in kamermuziek en vorm het viool/piano "Duo Delibes" met haar zus Esther, en het Gutiérrez-Mosquera pianoduo met pianist Federico Mosquera. Momenteel combineert ze haar concertoptredens met docentschap aan de Codarts University for the Arts (Rotterdam).

Frank de Groot studeerde viool en kamermuziek aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag bij Isidor Lateiner en Jurgen Kussmaul. Verder studeerde hij aan de Hochschule für Musik in Stuttgart bij Ricardo Odnoposof. Tijdens deze periode was hij verbonden aan het Nationaal Theater Mannheim en speelde hij in het Chamber Orchestra of Europe. Hij maakt deel uit van het Rotterdams Philharmonisch Orkest en was bijna dertig jaar primarius van het Doelen Kwartet. Hij studeerde koordirectie bij Frans Moonen en Barend Schuurman en orkestdirectie bij Arie van Beek. Hij volgde masterclasses bij Jos van Veldhoven en Daniel Reuss en verder bij de Finse dirigent Jorma Panula. Frank dirigeert verschillende koren en orkesten en is daarnaast artistiek leider van het ensemble Amici della Musica.

Stichting Nova Sonantia

De Stichting Nova Sonantia is op 13 september 2017 opgericht door Frank de Groot en heeft als doel bekendheid te geven aan muziek die onderbelicht of onbekend is en de moeite waard is om onder de aandacht te brengen. Ook wil de Stichting aandacht en nieuwe energie geven aan hedendaagse muziek die weinig of nog niet uitgevoerd is, zowel instrumentale of vocale kamermuziek als kleine symfonische muziek. Ook soloconcerten worden ondersteund.

De Stichting geeft hieraan invulling door:

- Het opzetten van een eigen serie van concerten op prachtige locaties in de omgeving van Den Haag, waarbij het "huisensemble" Amici della Musica een leidende rol speelt.
- Jonge musici een podiumplek te geven en in contact te brengen met onbekende niet uitgevoerde muziek.
- Een bijdrage te leveren in concertseries elders waar uitdagende en avontuurlijke programmering wordt nagestreefd;
- Projecten te initiëren of daaraan mee te werken die met dit doel verband houden.

Ideeën, meer weten, samenwerken

Heeft u ideeën voor toekomstige projecten en samenwerkingsmogelijkheden die passen bij de doelstellingen van de Stichting Nova Sonantia laat het ons weten. Neem contact op via **secretaris@novasonantia.nl**

Extra Bijdrage

Onze concerten zijn niet kostendekkend. Scan de QR code om een extra bijdrage over te maken. Hartelijk dank!

KOMENDE CONCERTEN in de serie **Musique Mosaïques**

Zondag 12 februari 2023

15.00 uur, Dorpskerk ("de Peperbus") Leidschendam

NORTHERN PASSION 3

Zondag 4 JUNI 2023

15.00 uur, Dorpskerk ("de Peperbus") Leidschendam

COMPOSERS MEET ON DUTCH SOIL

